

A camí entre Madrid i Barcelona, Montilla té ulls per a tot: per a un Ministeri complex, per a un PSC que ho governa quasi tot, per a un PSOE on cal paciència i pedagogia, i per a un tripartit que, dia sí dia també, trontolla. Des que és ministre, la seva figura s'ha engrandit a la capital espanyola i ha adquirit una rellevància gens menyspreable.

A falta de l'esperat tren d'alta velocitat Madrid-Barcelona, el ministre d'Indústria, Turisme i Comerç, José Montilla, ha de fer un ús quasi absusi del pont aeri. El ministre viu a Madrid, però no hi està ni de bon tros instal·lat definitivament. Prefereix anar i venir. És un d'aquells catalans que viuen a la capital de l'estat per als quals qualsevol excusa és bona per tocar el dos i anar a casa. Montilla, enllaç entre el socialisme català i l'espanyol i home clau en la negociació de l'Estatut, exerceix unes responsabilitats que justifiquen la seva despesa en bitllets d'avió.

El primer secretari del PSC té presència formal a Madrid des del juliol del 2000, quan en el 35è congrés del PSOE que va fer de Zapatero el secretari general de la formació, ell, amb Carme Chacón, va entrar a l'executiva federal com a vocal i baró territorial representant el seu partit. La seva presència a la capital va ser discreta durant quatre anys. Amb el partit governant la Generalitat, a les generals del març del 2004 va encapçalar la llista al Congrés, que omplí de dirigents de la seva estricta confiança al partit i de joves promeses.

La quota catalana. Un cop ja era ministre, va arribar el congrés del PSOE l'estiu del 2004. Zapatero i Blanco –amb qui Montilla no té les millors relacions després de la seva “intolerable interferència” en la crisi amb Carod intentant refundar el PSOE a Catalunya– van pactar una executiva sense ministres ni quotes, sinó amb dirigents amb dedicació exclusiva per apuntalar un govern en minoria i gens sobrat d'experiència. En aquests plans només hi havia de tenir presència un ministre com a excepció, el de Treball i Afers Socials Jesús Caldera, a qui es volia consolar per quedar-se sense l'anhelada vicepresidència. El PSC va exigir que fos Montilla i només Monti-

El ministre del pont aeri

Entre les noves responsabilitats de Montilla hi ha la gestió d'organismes reguladors tan importants com la Comissió Nacional de l'Energia (CNE), la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions i el Consell de Seguretat Nuclear.

lla qui els representés a la cúpula del partit i, finalment, Rodríguez Ibarra va haver de desencallar el tema desdramatitzant la petició dels catalans. Això va provocar que els canaris hi “fiquessin”

Juan Fernando López Aguilar, titular de Justícia.

El tomb electoral que va dur Zapatero a la Moncloa havia catapultat Montilla a un Ministeri, el d'Indústria, Comerç i

Turisme. Era, ningú no ho amagava, la quota del PSC al Govern espanyol. El cap de l'executiu estatal va omplir el departament que Montilla heretava del castellonenc Juan Costa de competències i li va donar el control dels òrgans reguladors, tot i que de manera compartida amb la vicepresidència econòmica, de Pedro Solbes. L'excalcalde de Cornellà ha de gestionar el dia a dia d'òrgans reguladors com la Comissió Nacional de l'Energia (CNE), la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions (CMT) o el Consell de Seguretat Nuclear. La CNE s'ha hagut de pronunciar, com també el Tribunal de Defensa de la Competència, sobre l'opa hostil de Gas Natural a Endesa, que ha estat el tema que ha dut més maldecaps i enfrontaments a Montilla.

Al capdavant de la CNE Montilla hi va situar Maite Costa, exdiputada del PSC que va ser fitxada per Narcís Serra l'any 2000. La CMT també li ha creat problemes. L'acord entre Zapatero i Maragall per traslladar-la a Barcelona va provocar la dimissió del seu president Carlos Bustelo i una revolta dels seus funcionaris que encara cueja.

El dirigent del PSC ha fet, en un any i mig al Ministeri, gala del seu estil discret i de la seva fama de treballador. Ha fet prosperar la llei de la televisió digital terrestre, que n'ha permès el desplegament i va tenir com a derivada l'autorització a Prisa per "obrir" Canal Plus amb la creació de l'anomenada Cuatro TV. I també ha obert un paquet de mesures de foment de la competitivitat o la llei d'horaris comercials. La polèmica

de l'opa coincidint amb el debat de l'Estatut ha fet que el PP i alguns mitjans conservadors l'hagin posat al punt de mira per matar "dos ocells d'un tret".

Montilla es va enfrontar a final de la tardor passada amb la COPE i *El Mundo* de manera directa, fet que va obrir la veda contra ell a costa dels crèdits del PSC amb La Caixa. El dia de la recepció de la Constitució, el 6 de desembre, semblava que Montilla i Pedro J. Ramírez signessin un armistici que encara dura i que ha suavitzat el to del segon diari de la capital espanyola.

El ministre, que en privat trenca fàcilment el rictus seriós i fins i tot pot posar nerviós i fer acció de perdre els papers en una reunió, s'ha envoltat d'un entorn directe català al seu gabinet, tot i que no al Ministeri. Així, a Madrid el van acompanyar el seu cap de premsa al partit, Toni Bolano —que, igual com Miquel Iceta, havia treballat colze a colze amb Josep Borrell quan va guanyar les primàries a Joaquín Almunia— i un històric del PSC, Isaiás Taboas, que li fa de cap de gabinet. A l'organigrama del Ministeri només es troben dos catalans més a la cúspide. Es tracta de Joan Trullén, secretari general d'Indústria i marit de la diputada del PSC Elisenda Malaret, i el veterà Raimon Martínez Fraile, que ha assumit la secretaria general de Turisme gràcies a la seva experiència en el sector. La resta tenen un perfil molt tècnic.

Vida espartana. Els hàbits de Montilla, que viu en un pis propietat de patrimoni de l'estat just al costat del Ministeri, són quasi espartans. Els seus col·la-

boradors lamenten que faci vida al Ministeri i que quasi no trepitgi els carrers de Madrid. De fet, va tenir una mala experiència quan, passejant amb la seva dona —la regidora socialista de Sant Just Desvern Ana Hernández— i els seus triggèmins, van ser insultats per un exaltat que atribuïa a Montilla un nacionalisme del qual mai no ha fet gala. Res comparat amb el que li va passar a Barcelona, quan l'estrella de porno Nacho Vidal se li va confessar admirador i li regalà el seu darrer llibre sense que Montilla sabés de qui es tractava fins que li ho van dir un cop l'actor s'havia acomiadat.

Com que la família viu a Barcelona, el ministre omple les nits i els migdies amb dinars i sopars de feina, que habitualment se celebren a la seu del Ministeri, que no és conegut pel seu bon càtering. L'entorn, tot i que és prou acollidor quant a decoració, pot donar ensurts. Prop del despatx de Montilla hi ha un passadís amb els quadres de tots els ministres que han passat per la casa. Josep Piqué —que va ser ministre d'Indústria primer i de Ciència i Tecnologia després— hi apareix dues vegades i Montilla el veu més a ell que a la seva dona, comenta divertida una persona molt propera a ell.

Montilla manté hàbits que li faciliten coordinar l'activitat dels socialistes catalans a Madrid en una legislatura plena de trencacolls. Un cop cada mes dina amb la vicepresideta primera del Congrés, Carme Chacón, al despatx d'aquesta, amb el coordinador dels diputats i senadors del PSC a les Corts Dani Fernández —que havia estat el seu cap de gabinet a la Diputació de Barcelona—, la secretària general del grup socialista Teresa Cunillera i el senador Ramon Aleu, cap visible dels socialistes catalans a l'Entesa que formen amb ERC i ICV a la cambra alta. Un cop a la setmana, concretament els dimarts de les setmanes de ple, els 21 diputats del PSC al Congrés es troben i, quan pot, el ministre hi va, de la mateixa manera que ha assistit els dos Nadals que fa que és ministre a la copa que ofereixen els socialistes catalans a la premsa.

Pont aeri amunt, pont aeri avall, l'home aparentment gris i avorrit ho controla tot amb eficàcia i apaga focs aparentment descontrolats.

Ferran Casas